280: Ölülere veya Mecliste Fatiha Okunması

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamu aleykum hocam, Allah size merhamet etsin, ilminizi artırsın temiz rızıklarından bolca rızıklandırsın. Allahumme amin. Toplumuzda ve dini atmosferlerde veya ölü evlerinde, mezarlıklarda sıkça kullanılan 'ölülerin arkasından Fatiha gönderelim, ruhlarına Fatiha okuyalım' sözünün hükmü nedir? Dinimizin bu konudaki buyruğu nedir? Bu bid'at mıdır? Allah sizlerden razı olsun.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve beraketuhu. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim ölülerin ardından veya bazı münasebetler sebebiyle Fatiha suresini okumak ibadettir ve bunun için şeri delile muhtaçtır.

Ölülerin ardından Fatiha suresini okumanın meşruiyetini ifade eden şeri bir delil yoktur. Dolayısıyla caiz değildir. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'*den sabit olan ölüyü defnettikten sonra **"Kardeşiniz için istiğfar edin ve onun için sebat isteyin. Zira o şimdi sorgulanıyor"** demiş olmasıdır. İmam Ebu Davud *(rahimehullah)* Osman bin Affân *(radıyallahu anhu)'*nun şöyle dediğini tahriç etmiştir:

كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا فَرَغَ مِنْ دَفْنِ الْمَيِّتِ وَقَفَ عَلَيْهِ فَقَالَ اسْتَغْفِرُوا لأَخِيكُمْ وَسَلُوا لَهُ التَّثْبِيتَ فَإِنَّهُ الآنَ يُسْأَلُ

"Nebi *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* ölüyü defnettikten sonra başında durur ve şöyle derdi: **"Kardeşiniz için istiğfar edin ve onun için sebat isteyin. Zira o şimdi sorgulanıyor"**

Buna aykırı Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'*den sahih veya hasen senetle bir şey rivayet edilmemiştir.

Kuran tilavetinden sonra, duadan sonra veya toplantıdan sonra Fatiha suresinin okunması da şeri delil ile sabit değildir.

Bilakis nebevi sünnette sabit olan سُبْحَانَكَ (اللَّهُمَّ) وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُــوبُ إِلَيْــكَ **"Allah'ım! Sana hamd eder ve tüm noksanlardan tenzih ederim. Senden gayri ilah yoktur. Senden mağfiret dilenirim ve Sana tövbe ederim"** denilmesidir. İmam en-Nesei *(rahimehullah)* Aişe *(radıyallahu anha)'*nın şöyle dediğini tahriç etmiştir:

مَا جَلَسَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَجْلِسًا قَطُّ ، وَلاَ تَلاَ قُرْآنًا ، وَلاَ صَلَّى صَلاَةً إِلاَّ خَتَمَ ذَلِكَ بِكَلِمَاتٍ قَالَتْ : فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ ، أَرَاكَ مَا تَجْلِسُ مَجْلِسًا ، وَلاَ تَتْلُو قُرْآنًا ، وَلاَ تُصَلِّي صَلاَةً إِلاَّ خَتَمْتَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ ؟ قَالَ : نَعَمْ ، مَنْ قَالَ خَيْرًا خُتِمَ لَهُ طَابَعٌ عَلَى ذَلِكَ الْخَيْرِ ، وَمَنْ قَالَ شَرًّا كُنَّ لَهُ كَفَّارَةً : سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

"Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* bir mecliste oturduğunda, Kuran okuduğunda, namaz kıldığında bunu mutlaka bazı kelimelerle sonlandırırdı. Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasûlü! Bir mecliste oturduğunda, Kuran okuduğunda ve namaz kıldığında bu işi mutlaka şu kelimelerle bitirdiğini görüyorum." Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)* şöyle buyurdu: **"Evet. Kim hayır konuşmuşsa bununla (bu kelimeleri söyleyerek) hayrı mühürlenmiş olur. Kim de şer konuşmuşsa bunlar (bu kelimeler) onun için kefaret olur: "Sana hamd eder ve tüm noksanlardan tenzih ederim. Senden gayri ilah yoktur. Senden mağfiret dilenirim ve Sana tövbe ederim".**

Ve İmam et-Taberani *(rahimehullah)'*ın ve başkaların Ebu Medine ed-Dârimi *(radıyallahu anhu)'*dan rivayet ettiklerine göre sahabe el-Asr suresini okumadan ayrılmazlarmış.

كَانَ الرَّجُلانِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا الْتَقَيَا لَمْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَقْرَأَ أَحَدُهُمَا عَلَى الآخَرِ وَالْعَصْرِ إِنَّ الإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، ثُمَّ يُسَلِّمَ أَحَدُهُمَا عَلَى الآخَرِ

"Nebi *(sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'*in ashabından iki kişi bir araya geldiklerinde **"Andolsun asra ki, gerçekten insan hüsrandadır"** (yani el-Asr suresini) okumadan ve selamlaşmadan ayrılmazlardı."

Sahabeden gelen bu rivayete binaen bazı âlimler bir meclisi bitirirken el-Asr suresini okuyarak bitirmeyi güzel görmüşlerdir.

Lakin Fatiha suresinin okunması ne nebevi sünnetle ve ne de sahabenin ameliyle sabit değildir. Binaen aleyh Türkiye de yaygın olduğu gibi namaz sonrası, dua sonrası, toplantı sonrası veya ölüler için "el Fatiha veya ruhlarına el Fatiha" diyerek el-Fatiha suresinin okunması nebevi sünnete muhalif bir bidattir.